

Tallinna POLÜTEHNİK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direktiooni, E.L.N.Ü. komitee ja ametühingukomitee kaalukandja

Nr. 12 (124) Esmaspäeval, 27. aprillil 1953. a. V aastakäik

Õppeaine kollektiivsest kordamisest eksamieelsetel päevadel

Kevadine õppesemester on lõppemas. Iga üliõpilase ette kerkib teravalt küsimus, kuidas kasutada järelejäänud aega eksameile ettevalmistuseks kõige ratsionaalsemalt, et eksamisesseioon kulgeks edukalt ja annaks häid tulemusi.

Eksamisesseioon on mitme töörohke kuu otsustavaks kokkuvõtteks, on üliõpilaste raportiks meie parteile ja valitsusele. Seega on loomulik, et meie ühiskondlike organisatsioonide ja direktiooni otseseks ülesandeks on abistada üliõpilasi eeltoodud küsimuse lahendamisel.

Vaatleme seega pisut lähemalt õppetööd üksikute kolmest-neljast üliõpilasest koosnevates gruppides kui üht soovitatavat meetodit eksameiks valmistumisel. On tõsi, et seda meetodit kasutatakse meie üliõpilaste hulgas võrdlemisi laialdaselt, kuid lähemat analüüsi õppetöö grupilise organiseerimise kohta eksamieelset perioodil pole antud. Väidetakse ainult, et õppeaine ühine kordamine annab märgatavalt paremaid tulemusi individuaalse tööga võrreldes. Esineb aga ka teistsuguseid arvamusi, kus loetakse ettevalmistust eksameiks gruppidega negatiivseteks eksamitulemuste põhjuseks, sest on esinenud juhtumeid, kus üliõpilane, hoolimata sellest, et ta valmistus eksamiks koos seltsimeestega, sai puuduliku hinde. On õige, et õppetöö gruppidega võib ühel juhul soodustada, teisel juhul aga halvendada õppeaine omandamise protsessi. Milles siis seisab selle meetodi ebastabiilsus? Millised on põhitingimused, mis peavad olema täidetud, et tagada õppegrupi töös positiivseid tulemusi, et lugeda teda ökonoomsemaks individuaalsest ettevalmistusest eksameiks?

Kõigepealt peab õppegrupi koostamine toimuma juba varakult enne eksamisesseiooni algust, kusjuures tuleb hoolitseda, et grupi töö eest jääks vastutama üks hästiasjatundvaid üliõpilasi. Samuti peab rühmakolmik tagama, et üliõpilased, kes moodustavad õppegrupi, oleksid ühiste eriharrastuste ja huvialadega. Sellise valiku juures kindlustame grupis tõsise töömeeleolu ja püüdlikkuse kujunemise. Grupivanemaks valitud üliõpilane on kohustatud juba enne eksamisesseiooni algust pidevalt jälgima oma grupi liikmeid ja suunama neid individuaalsele õppetööle, mis kindlustab aine omandamise põhilises ulatuses. Edasi kulgeb töö juba varemkoostatud kindla plaani alusel grupis eneses. Olgu siin toodud mõninga keemia-mäeteaduskonna akadeemilise õpperühma kogemusi eksamisesseiooniks valmistumisel gruppidega.

Eksamiaine jaotati grupi liikmete vahel selliselt, et iga üliõpilane omandas teatava osa kursusest põhjalikumalt kui ülejäänud. Esimesel päeval eksamieelsest vabast ajast teostati ühiselt raskemate kursuseosade läbitöötamist õpikutest, kusjuures täendati loengukonspekte ja harjutustundide materjale. Teisel tööpäeval alustati ühise kordamisega. Töö organiseeriti järgmiselt: kordamist juhtis üliõpilane, kelle poolt põhjalikumalt omandatud kursuse osa asuti lähemalt läbi töötama. Ta kõneles lühidalt loengu materjali sisust ja kriipsutas alla põhilised küsimused, milliste selgitamiseks kulutati rohkem aega. Ühe päevaga jõuti selliselt üle korjata kogu eksamiks vajalik materjal. Peale kordamise lõpetamist viis grupivanem läbi lühikese kontrolli kogu kursuse ulatuses. Segaseksjäänud küsimusi lahendati jällegi ühiselt. Viimane päev vabast ajast enne eksamit kasutati puhkuseks ja osalt ka raskemate küsimuste veelkordseks vastastikuseks kontrollimiseks. Sellise töö tulemusena õnnestus kogu grupil eksam sooritada edukalt.

Kui aga õppegruppide komplekteerimine viiakse läbi juhuslikult ega rakendata kontrolli üksikute grupi liikmete iseseisva töö üle, võib kujuneda olukord, kus kogu grupp asub kordamisele ilma, et materjal eksamiks oleks varemalt põhiliselt omandatud. Sellisel juhul kujuneb töö grupis lihtsalt jutuajamiseks eksamiaalne koht ja osutub seega tõesti ainult vähe kasutoovaks ajakulutamiseks, kollektiivne õppimine ei täida oma ülesannet ja üliõpilased esinevad eksameil nõrgalt. Seega on vaja, et õppegruppide koostamisele ja nende töösuunamisele osutataks erilist tähelepanu. Hästi organiseeritud töö õigesti koostatud õppegruppides omab peale eelnimetatute veel muldki positiivseid külgi:

1) töö grupis kasvatab üliõpilases vastutustunnet kogu grupi eksamitulemuste eest, kuna ta teab, et need sõltuvad otseselt sellest, kuidas tema on omandanud talle usaldatud osa kursusest, ja sellest, kuidas ta suudab aru saada kaaslase poolt ettekantavast materjalist;

2) töö grupis arendab üliõpilases võimet tähtsaima ja põhilisema esiletoomiseks õpitavast eksamialnest;

3) töö grupis lühendab üldist eksamiaalne kordamise aega ja suurendab selle produktiivsust;

4) töö grupis arendab üliõpilase ettekandevõimet ja loob aluse konkreetseks ja faktiderohkeks vastuseks eksamil.

Teaduseasutuste ja kõrgemate koolide töötajad! Viige edasi nõukogude teadust! Arendage julgemalt teaduslikus töös esinevate puuduste kritiseerimist! Kõvendage teaduse sidet tootmisega, parandage ja laiendage eriteadlaste ettevalmistamist rahvamajandusele!

(NLKP Keskkomitee hüüdlauseist
1. maiks 1953)

Laevaehitusteaduskond eksamisesseiooni eel

Mõne päeva pärast, 3. mail, alustab laevaehitusteaduskonna III kursusel eksamisesseiooni. I ja II kursusel algavad eksamid 2. juunil k. a.

Kiiresti, täis pingerikast tööd kogu teaduskonna kollektiivile mõõdusid kuud kevadsemestrilt. Semestri algul esines tõsiseid raskusi — 138 akadeemilist võlgnikku, aeglustus üliõpilaste iseseisev õppetöö ja langes teaduskonna õppeedukus. Vaatamata õppejõudude pingutustele ja komsomoli, ametühingu ning deka-naadi seltsimehelikule abile, tuli kustutada üliõpilaste nimekirjast nõrga õppeedukuse ja kohusetundetu suhtumise pärast oma ülesannetes rida üliõpilasi: Allapert, Natališt, Sau, Suur, Fumelev, Sommer, Kukujeva jt. — kokku 16 inimest päevasest osakonnast. 20. aprillil oli teaduskonnas veel 15 akadeemilist võlgnikku, nagu Kiemets, Bogul, Maltsevoi (L-23), Kiren, Komorovi (L-25), kes kuni siiani pole sooritanud eksamit tehnilises joonestamises. Esineb isegi selliseid üliõpilasi, kes pole suutnud veel sooritada arvestust kehalises kasvatuses (Volovski (L-41), Volpin (L-43), Netsajev (L-22)) ja Volin rühmast (L-22) pole sooritanud arvestust võõrkeeles.

Seoses läheneva eksamisesseiooniga seisab teaduskonna ees raske ülesanne — viia läbi ja lõpetada eksamisesseioon nii, et võlgnike arv oleks viidud miinimumini.

Kevadsemestri alguses toimusid ümbervallimised teaduskonna komsomolibüros. Halvastitõitava sm. Bratši asemele valiti vastutusrikkale sekretäri töökohale sm. Kitšatov (L-61). See ümberorganiseerimine elustas mõningal määral komsomolitööd ja aitas parandada õppedistsipliini laevaehitusteaduskonna üliõpilaste hulgas. Teaduskonna, kursuste ja gruppide komsomolikoostruktuur esineti kriitiliste sõnavõttudega, toodi konkreetseid näiteid õpedistsipliini rikkumisest, kritiseeriti rühmakolmikute tööd jne.

On vaja igati kritiseerida kõiki puudusi, mis esinevad teadus-

konnas, on vaja suhtuda printsipiaalselt komsomoli põhikirja ja kõrgemate koolide distsipliini rikkumise juhtumesse, on vaja luua ühiskondlik arvamus selliste lohakate üliõpilaste suhtes, nagu olid seda Allapert, Fumelev, Sommer jt., kuid ka selliste laiskurite ja töösegajate suhtes, nagu Seržanov, Sutov, Moroz (L-63), Svedov (L-61), Volin (L-22) jt.

Iga põhjuseta puudunud tund, iga koduste ja laboratoorsete tööde esitamisega hilinetud päev ei pea leidma teravat hukkamõistu mitte ainult kateedrite, vaid ka akadeemiliste rühmade poolt. Praegu on veel aeg seda teha. Rahulolematuse õhkkond iga sellise distsipliinirikumise suhtes ja komsomoliaktiivi isiklik eeskujud aitab likvideerida esinevaid väärtusi.

Erilist tähelepanu pühendati semestri jooksul ideelis-poliitilisele kasvatusetööle kui ühele nõrgemale lülile teaduskonnas. Märgatavalt paranes loengute metoodiline tase.

Juba esimesest kursusest alates on üliõpilastele vajalik selgitada, et iga talle loetav distsipliin omab otsustavat tähtsust tema kui inseneri ettevalmistamisel. Tuleb selgitada, et vähe on töötamisest ainult instituudis, vaid seda tuleb teha ka kodus või ühiselamuses.

Seoses sellega on vaja parandada selliste kateedrite tööd, nagu marksismi-leninismi aluste, füüsika, kõrgema matemaatika ja teoreetilise mehaanika ning graafika kateeter, milliste lõikes aastast aastasse esineb märkimisväärselt akadeemilisi võlgnikke, puudumisi seminaridest ja kontroll- ning laboratoorsete tööde mitteaitmist. Lähtudes sellest tuleb kõrgiti tervitada selliste kateedrite perioodilist aruandlust instituudi nõukogul, TPI metoodilise komisjoni koosolekul, teaduskonna õppejõudude ja kateedrite istungitel.

Erilist kohta kasvatusetöös omavad peale loengute veel igakuised õpperühmade üksikute õppejõudude poolt läbi viidavad poliit-

vestlused. Paljud õppejõud, nagu Kolokolova, Amajeva, Kaalman, Tabatšnikov, Allik jt. mõistavad oskuskult siduda poliitvestluste teemat üliõpilaste õppeedukuse ja distsipliini küsimustega. Poliitvestlusteks tuleb valmistada tõsiselt, õppejõud ei tohi materjali lugeda lihtsalt ajakirjast, nagu seda tegi sm. Petrova õpperühmas L-21 27. märtsil 1953. a. Üliõpilaste sõnavõttud poliitvestlustel (Nukki ja Kutsar (L-24), Pertels, Kuharkin, Rostova ja Sapassov (L-25)) näitavad kujukalt, kuivõrd rühm on valmistunud vestluseks. Pahatihti esineb aga veel nn. «vaikseid poliitvestlusi» või isegi nende ärajäämist, nagu näiteks rühmas L-63, kus süü poliitvestluse nurjumises langes rühmavanemale Romanovile ja gruppõrgile Samailovile. Esineb veel juhte, kus massiline lahkumine poliitvestlustelt ei leia teravat hukkamõistu komsomoliorganisatsiooni poolt.

21. aprillil k. a. toimunud teaduskonnaaktiivi koosolek, millest võtsid osa ka sm-d L. Schmidt, A. Palm ja L. Kaalman, näitas, et paljud üliõpilased ei ole teinud vajalikke järeldusi talvisest eksamisesseioonist. Peaaegu kõik komsomoliaktivistid, büroo liikmed ja gruppõrgid, eriti sm. Samailov (L-63), ei täida ise tähtsajaliselt jooksva õppetöö ülesandeid ega pea kinni teaduskonna büroo otsustest kõrgiti parandada üliõpilaste õppeedukust ja distsipliini laevaehitusteaduskonnas.

Lähenev eksamisesseioon nõuab dekanaadilt, kateedritelt ja ühiskondlike organisatsioonidelt organisatsioonilise töö tõsist parandamist. On vaja koostada täpne tegevusplaan ja mobiliseerida kõik jõud teaduskonnas meie töö eluliselt tähtsaks ülevaatuseks — eksamisesseiooniks. Eriti monoliitset peab eksamite perioodil töötama komsomoliorganisatsioon, teostades teravat võitlust vastutusrikka ülesande täitmiseks — viia laevaehitusteaduskond vilmaselt kohalt eesriidlike hulka.

Dotsent P. MUREL,
laevaehitusteaduskonna dekaan

ROHKEM TÄHELEPANU KASVATUSETÖÖLE

Hiljuti toimus mehaanikateaduskonnas lahtine komsomolikoostruktuur, kus üliõpilane Olaf Terno esines huvitava ettekandega teemal «Nõukogude insener-kommunistmiehitaja». Sm. Terno oli sügavalt mõtetanud ja esitas hästi nõukogude insenerile omased iseloomujooned. Sellest, millist tähtsust omab noore inseneri tööpraktikas sügav ideelis-poliitiline teadlikkus, kõnelesid oma sõnavõttudes ka üliõpilased Tamm ja Promet. Koosolekul tõsteti esile nõue arendada igati kriitikat ja enesekriitikat. Samuti näidati kui võõras ja sobimatu on nõukogude insenerile kõrgus ja upsakus. Praegu, üliõpilastena, peame endis kasvutama üha suuremat kollektiivsust, sõprust ja seltsimehelikkust. Edasi märgiti väärtust, nagu mõnede üliõpilaste kaldumus lohakusele ja distsipliinitusele, mida viimasel ajal on eriti märgata I kursusel. Vähe käsitati sõnavõttudes aga kommunistliku noorsooühingu osatähtsust noorte inseneride ettevalmistamisel ja kasvatusel.

Seda küsimust puudutas ainult üliõpilane Udal.

Enamuses olid sõnavõttud üldisõnaliselt ja hoiduti teravast, konkreetsest kriitikast. Vähe toodi näiteid ka elust ja kirjandusest nõukogude inseneri positiivsete iseloomujoonte paremaks mõistmiseks.

Kokkuvõttes tuleb öelda, et see lahtine komsomolikoostruktuur ei täitnud oma ülesannet. Seda juba sellepärast, et osavõtjaid oli vähe, eriti vähe oli aga külalisi — mittekommunistlike noori. Osavõtjate arvu vähesuse tingis osaliselt küll asjaolu, et vanematel kursustel oli alanud eksamisesseioon, kuid esines ka teisi segavaid põhjusi.

Osa õppejõude (näit. sm. Stokrotskaja) ei pea kinni korraldusest — mitte teostada õppetööd reedeti ühiskondlikeks üritusteks ettenähtud ajal. Peamiseks puuduseks tuleb aga lugeda koosoleku äärmiselt pealiskaudset ettevalmistust. Et agiteerida koosolekule suuremat arvu mittekommu-

nistlike noori, oleks pidanud aktiivselt tegutsema teaduskonna ametühinguorganisatsioon, mida polnud aga koosoleku ettevalmistamisel ega läbiviimisel märgata. Ebaõige on ka meie parteiorganisatsiooni, marksismi-leninismi aluste kateetri ja direktiooni ükskõikne suhtumine sellisesse noorte spetsialistide ideelis-poliitilise ettevalmistusega seotud üritusse. Kuigi neid oli palutud saata koosolekule oma esindajad ei võtnud eelnimetatute poolt koosolekust keegi osa.

Sellise ürituse osaline nurjumine näitab veelkord, et meil pööratakse liialt vähe tähelepanu nõukogude inseneri moraalse palge kujundamisele. Kõigile on aga selge, et laitmatutest erialastest teadmistest üksi on vähe. Nõukogude insener peab omama ka sügava poliitilise teadlikkuse ja vastava moraalse palge. Seepärast tuleb meie ühiskondlike organisatsioonidel ja direktioonil senisest rohkem tähelepanu osutada kasvatusküsimustele noorte kommunistmiehitajate hulgas.

